

колко мѣсеци прѣди генералъ губернаторътъ на Дунавската областъ, Асимъ паша, който, обаче, минава за единъ отъ най-просвѣтенитѣ турски чиновници, бѣше забранилъ внасянето въ България на българския прѣводъ на първата пѣсень отъ Омировата Илиада, отъ страхъ да не би героитѣ на този старъ поетъ да подигнатъ нова нѣкоя троянска война!

Учението се дава даромъ. За поддържане училищата, както и за плащането на учителитѣ се наема общината.

За лицата отъ възраст по-нагорѣ отъ 30—40 години числото на знаещитѣ да четатъ и да пишатъ не е значително; новото поколѣние, обаче, състоеще отъ лица на възраст по-малко отъ 30 години, е отъ тази страна по-честито. Нѣмаме точна статистика, за да можемъ, да кажемъ какъвъ процентъ лица има отъ това поколѣние, знаещи да четатъ и да пишатъ. Но разликата е грамадна, направениятъ прогресъ е осезателенъ, и градскитѣ и селски училища се прѣпълватъ съ ученици алчни за учение. Имаме подъ очитѣ си статистиката на единъ малкъ градецъ не далеко отъ Търново. Името му е *Дръново*. Отъ тази статистика става явно, че върху десетъ жители има единъ ученикъ. Сжщото е приблизително и въ много други села, поне за нѣкои окръжия.

При това нѣма почти градъ или село и отъ най-малка важность, което да нѣма и дѣвическо училище. Въ Габрово, Стара-Загора, въ Пловдивъ учението въ дѣвическитѣ училища става по-свършено. Тѣ приготвятъ учителки за други градове или села.

Всѣки градъ или село по-значително има си и по едно читалище, дѣто се намѣрватъ издаванитѣ въ Цариградъ четири български вѣстника, а често и единъ или два чужди вѣстника. На много мѣста сжществуватъ и *женски дружества*, чиято мисия е, да насърдчаватъ учението между своя полъ и да помагатъ на бѣднитѣ момичета, като имъ доставятъ нужнитѣ книжки, често даже като ги и обличатъ за обреднитѣ дни.

Дружествениятъ духъ прѣдъ видъ на учението прѣобладава и между българскитѣ ученици. На много мѣста сжществуватъ *ученически дружини*.

Много младежи прѣскачатъ всѣка година границитѣ, за да идатъ да се учатъ въ странство. Има български студенти въ Бѣлградъ, въ Букурещъ, въ Виена, въ Загребъ, въ Прага, въ